

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΟΜΟΣ ΚΗ΄.

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἑκάστ. ἔτους καὶ εἶναι ἑτησιαί. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδ. Παρθεναγωγείου 14.

10 Σεπτεμβρ. 1889.

ΑΔΕΛΦΑΙ

— Καὶ ὅμως ὅλα αὐτὰ εἶνε τίποτε. Μίαν πικρίαν ἐγὼ νομίζω μεγαλητέραν ἀπ' ὅλας· νὰ θυσιάσης ὅλην σου τὴν χαρὰν ὅλην σου τὴν εὐτυχίαν, χάριν τῆς εὐτυχίας προσώπου, τὸ ὁποῖον ἀγαπᾶς, καὶ νὰ ἰδῆς ἐξαφνα κατόπιν ὅτι μὲ αὐτὴν σου τὴν θυσίαν ἴσα ἴσα ἔκαμες τὸ πρόσωπον αὐτὸ δυστυχισμένον.

Εἶπεν ὁ γέροντα ἰατρὸς παρεμβᾶς εἰς τὴν συνομιλίαν.

— Καὶ πῶς ἔμπορεῖ νὰ συμβῇ αὐτό; ἤρωτησεν εἰς καθηγητῆς τῶν μαθηματικῶν.

— Δὲν λέγω ὅτι συμβαίνει καθ' ἡμέραν, ἀλλ' ἔχω μίαν περίστασιν διὰ νὰ βεβαιώσω τοὺς λόγους μου.

— Εἰπέτε την λοιπόν.

— Εὐχαρίστως, ἀλλὰ μὲ μίαν συμφωνίαν· νὰ λείψουν αἱ ἀδιάκριτοι ἐρωτήσεις περὶ ὀνομάτων καὶ χρονολογιῶν. Ν' ἀρκεσθῆτε εἰς τὰ πράγματα ὅπως θὰ σᾶς τὰ εἰπῶ, καὶ νὰ ἔχετε καὶ ὀλίγην ὑπομονήν, διότι δὲν εἶνε σύντομος ἡ ἱστορία μου.

— Δὲν χρειάζεται ὑπομονὴ διὰ νὰ σᾶς ἀκούη κανεὶς ὅταν ὁμιλῆτε! εἶπε φιλοφρονητικῶς ἡ οἰκοδόσποινα. Ἐλάτε λοιπόν καθίστε εἰς τὴν μέσσην. Ὅποιος θέλει ν' ἀκούσῃ ἄς ἔλθῃ κοντά.

Ὁ ἰατρὸς ἐκάθισε καὶ οἱ ἀποτελοῦντες τὴν μικρὰν συναναστροφὴν τὸν περιστοιχίσαν. Χωρὶς δὲ νὰ προσμείνῃ παρακλήσεις ἤρχισεν εὐθύς τὴν διήγησίν του:

Πρὸ δέκα ἐτῶν τὸν δεκέμβριον ἓνα πρῶτ' ἦλθαν νὰ μὲ καλέσουν κατεπειγόντως ἀπὸ μίαν οἰκογένειαν, τῆς ὁποίας ἤμην τακτικὸς ἰατρὸς. Ἡ οἰκογένεια αὕτη ἦτο ἀρκετὰ εὐπορος καὶ ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὴν μητέρα καὶ δύο κόρας. Ἡ μητέρα ἦτο ἕως σαρκαταπέντε ἐτῶν· αἱ δύο κόραι δεκαοκτὼ καὶ δεκαπέντε ἐτῶν, εὐμορφόταται μελαγχριναί. Ὁ πατέρας ἦτο ἔμπορος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ εἶχεν ἀποθάνῃ πρὸ πολλῶν ἐτῶν, καὶ ἡ χήρα του ἦλθε μὲ τὰς κόρας τῆς εἰς τὰς Ἀθήνας ἓν ἔτος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός τῆς. Ἐκτοτε ἐγνώρισα τὴν οἰκογένειαν

αὐτὴν καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον οἰκειώθην ἀρκετὰ, ὥστε δὲν ἤμην πλέον ἀπλῶς ἰατρὸς, ἀλλὰ καὶ φίλος τῆς οἰκογενείας. Ἡ κυρία, ἡ ὁποία ἦτο γυναῖκα πολὺ φρόνιμη καὶ πολὺ καθὼς πρέπει, πολλὰκις μὲ συνεβουλεύθη καὶ εἰς τὰ οικονομικά τῆς καὶ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν θυγατέρων τῆς. Ἡ δυστυχισμένη δὲν εἶχεν υἱεῖαν, ἐπάσχεν ἀπὸ καρδιακὸν νόσημα καὶ πάντοτε ἐφοβεῖτο ὅτι θ' ἀποθάνῃ ἐξαφνα καὶ θ' ἀφήσῃ τὴν Μαρίαν καὶ τὴν Ἄνναν χωρὶς καμμίαν προστασίαν εἰς τὸν κόσμον.

Ὅτι ἐφοβεῖτο ἔγεινε· τὸ πρῶτ' ἐκεῖνο τοῦ δεκεμβρίου ἡ προσβολὴ ἦτο πολὺ δυνατὴ, τίποτε δὲν ἔμπορεσε νὰ τὴν σώσῃ καὶ ἀπέθανεν. Ἡμην ἐκεῖ εἰς τὰς τελευταίας τῆς ὥρας. Τὴν εἶδα ἐνῶ ἔφευγε πλέον ἡ ψυχὴ τῆς νὰ σφίγγῃ τὸ χερὶ τῆς Ἄννας μέσα εἰς τὸ χερὶ τῆς Μαρίας, ὥσάν νὰ ἤθελε μὲ τὸν ἄφωον αὐτὸν τρόπον νὰ συστήσῃ εἰς τὰς δύο ἀδελφὰς ἀγάπην παντοτεινήν.

Εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς εἰπῶ πόσον ἔκλαυσαν τὴν καλὴν των μητέρα αἱ δύο ἀδελφαί; Δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν διήγησίν μου καὶ ἀδίκως θὰ ἐξαντλήσω τὴν ὑπομονήν σας. Ἀφοῦ ἀπέθανεν ἡ μητέρα των, διὰ νὰ μὴ μένουν μόναι ἐπρόσκαλεσαν ἀπὸ τὴν Σῦρον μὲ τὴν σύζυγόν του ἓνα γέροντα θεῖον, ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς των, ἀκληρον καὶ ὄχι εὐπορον, ὁ ὁποῖος ἦτο φυσικὸς κηδεμών των, διὰ νὰ κατοικήσῃ μαζί των. Δύο ἔτη ἔζησαν κλεισμένοι μὲ τὸ πένθος. Ἐγὼ τὰς ἐπεσκεπτόμην συχνά, ὡς φίλος τῆς οἰκογενείας, ὄχι ὡς ἰατρὸς, διότι ποτὲ δὲν εἶχαν ἀνάγκην τῆς ἰατρικῆς μου βοηθείας. Τὰς ἐσυμβούλευα πάντοτε νὰ παύσουν αὐτὸ τὸ κλείσιμον, νὰ περιπατοῦν ὀλίγον, ἀλλὰ δὲν ἤκουαν. Μόλις μετὰ τὰ δύο ἔτη ἤρχισαν νὰ φαίνωνται ὀλίγον ἔξω μὲ τὴν θείαν των κατ' ἀρχὰς τὸ βράδυ βράδυ, ἔπειτα συχνότερα.

Σᾶς εἶπα ὅτι ἦσαν καὶ αἱ δύο εὐμορφόταται. Κατὰ τὴν γνώμην μου εὐμορφότερα ἦτο ἡ μικρὰ ἡ Ἄννα μὲ τὰ ἡμερὰ μάτια τῆς, τὸ στρογγυλὸν πρόσωπόν τῆς, τὸ γλυκὺ στόμα τῆς. Ἄλλοι ἐδίδαν τὰ πρωτεῖα εἰς τὴν μεγαλητέραν τὴν Μαρίαν, ἡ ὁποία ἐνῶ ὡμοίαζε τῆς ἀδελφῆς τῆς πολὺ, εἶχεν ὅμως διαφορετικὴν ἔκφρα-

σιν. Τὰ μάτια της ἦσαν τόσο μαῦρα ὥστε δὲν ἐφαίνετο καθόλου τὸ ἀσπράδι καὶ εἰς τὸ στόμα εἶχε κᾶτι, τὸ ὁποῖον τὴν ἔκαμνεν ὀλιγώτερον συμπαθητικὴν, ἀλλὰ περισσότερον ἐπιβλητικὴν ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν της. Εἶχε δὲ βεβαίως ὀξύτερον τὸ πνεῦμα καὶ ἰσχυροτέρην θέλησιν ἀπὸ τὴν Ἄνναν.

Ἦσαν λοιπὸν εὐμορφαι, ἦσαν πλούσιαι—ἡ ἀποκατάστασις των δὲν ἦτο δύσκολος. Καὶ πράγματι τρία ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς των ἤρχισα νὰ βλέπω κᾶποτε εἰς τὸ σπῆτι των ἕνα νέον, ὁ ὁποῖος εἶχε πολὺ τὸ ἐξωτερικὸν ὑποψηφίου γαμβροῦ. Ὁ νέος αὐτὸς δὲν ἐπήγαινε μόνος του, ἐπήγαινε μὲ τὴν μητέρα του. Κατόπιν εἰς τὸν αὐτὸν δρόμον καὶ εἶχον ἔλθῃ καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν πρὸ ὀλίγου. Ἦσαν δ' ἐκεῖθεν γνώριμοι καὶ δύο οἰκογένειαι καὶ ὁ Ἀνδρέας, κατὰ δύο ἔτη μεγαλύτερος τῆς Μαρίας, ἦτο ἄλλοτε ὁ πρῶτος σύντροφος τῶν παιδικῶν της παιγνιδίων.

Τὸ βλέμμα ἐνὸς ἰατροῦ ἔχει συνειθίση ν' ἀντιλαμβάνεται πολλὰ κρυφὰ πράγματα καὶ τὸ ἰδικόν μου βλέμμα δὲν ἤργησε ν' ἀντιληφθῇ ὅτι ἡ ἐνθύμησις τῶν παιδικῶν χρόνων δὲν εἶχεν ἐξαλειφθῆ οὔτε ἀπὸ τὴν μνήμην τοῦ Ἀνδρέα, οὔτε ἀπὸ τὴν μνήμην τῆς Μαρίας. Ἡμέραν μὲ τὴν ἡμέραν μάλιστα ἡ συμπάθεια μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἤϋξανε. Δὲν εἶπα τίποτε εἰς τὴν κόρην, μόνον τὴν ἡμέραν ὅπου τὰς ἐπισκέφθην διὰ νὰ τὰς ἀποχαιρετίσω — μετέβαινα εἰς Εὐρώπην ἐκεῖνο τὸ θέρος — τῆς εἶπα σιγαλά:

— Κύταξε, ὅταν γυρίσω νὰ ἔχῃς καμμίαν καλὴν εἶδησιν νὰ με ὑποδεχθῆς· ἢ ἂν τὴν ἔχῃς ἀπὸ πρὶν μὴν παραλείψῃς νὰ μοῦ τὴν γράψῃς. Ἐκεῖνη δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλὰ μὲ ἐνόησε καλὰ καὶ ἐκατακοκκίνησε.

Ἐλειψα τρεῖς μῆνας τότε. Εἰς τὸν γυρισμὸν μου ἐπέρασα διὰ Τερζέστης. Φαντασθῆτε τὴν ἐκπληξίν μου ὅταν ἐκεῖ ἐνῶ ἐδιάβαζα μίαν ἀθηναϊκὴν ἠφμερίδα εἰς τὸ καφενεῖον βλέπω τί; — ὅτι ὁ Ἀνδρέας ἤρραβωνίσθη μὲ τὴν Ἄνναν!

Τὸ ἐπῆρα τὸ πρᾶγμα κατάκαρδα· εἶχε προσβληθῆ ἡ φιλοτιμία μου! Πῶς λοιπὸν; ἐνῶ ἐνόμιζα ὅτι εἶχα πολὺ καλὰ διακρίνη τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Μαρίας αἰσθημα, ἐξαφνα νυμφεῦεται τὴν μικροτέραν, τὴν Ἄνναν! Τὸ συναικείσιον αὐτὸ εἶνε φανερὰ ἐξ ἔρωτος, ἀφοῦ ὕπανδρευεταί πρώτη ἡ μικροτέρα καὶ μένει ἡ μεγάλη. Τὸ πολὺπειρον βλέμμα μου λοιπὸν εἶχεν ἀπατηθῆ.... Προσεπάθησα νὰ πεισθῶ καὶ δὲν το κατώρθωσα. Ἐνθυμούμην μίαν μίαν, τόσας περιστάσεις—ἐπειτα τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἐδέχθη ἡ Μαρία τὸν ὑπαινιγμὸν μου, ὅταν τὴν ἀπεχωρίσθη.

Ἐρθασα εἰς Ἀθήνας καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐπῆγα καὶ τὰς ἐπισκέφθην διὰ νὰ τὰς συγχα-

ρῶ. Ἦτο καὶ ὁ γαμβρὸς ἐκεῖ. Νέος καλοκωμωμένος, ἐνδεδυμένος εἰς τὴν ἐντέλειαν, πλούσιος ἀλλὰ πολὺ περιορισμένου πνεύματος καὶ ἐπιπόλαιος. Ὡς βλέπετε εἶχεν ὄλα, ὄλα τὰ προσόντα καλοῦ γαμβροῦ! Καὶ εἶχεν ἀκόμη κᾶτι ἐπὶ πλέον, ὅτι δὲν ἔκαμνε καμμίαν ἐργασίαν, διότι ἡ πατρικὴ περιουσία τοῦ ἐξησφάλιζεν ἀνετον βίον.

Μ' ἐδέχθησαν μὲ πολλὴν χαρὰν ὄλοι καὶ εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Μαρίας τίποτε ἄλλο ἀπὸ εὐχαρίστησιν δὲν ἠμπόρεσα νὰ διακρίνω. Ὅριστικῶς λοιπὸν εἶχα ἀπατηθῆ—ἄνθρωπος εἶμαι κ' ἐγώ!

Ὁ γάμος ἔγαινε μετὰ δύο μῆνας εἰς στενὸν κύκλον καὶ οἱ νεόνυμφοι ἀνεχώρησαν εὐθὺς εἰς Εὐρώπην, κατὰ τὴν γελοίαν καὶ βλαβερὰν αὐτὴν συνήθειαν, ἡ ὁποία ἀπὸ τότε εἶχεν ἀρχίσῃ νὰ ἐπικρατῆ ἐδῶ.

Ἀφοῦ ἔφυγεν ἡ ἀδελφὴ της, ἡ Μαρία ἔπαυσε πάλιν νὰ φαίνεται εἰς τὸν κόσμον. Ἐμενε διαρκῶς κλεισμένη, καὶ εἰς τὰς ἐπιμόνους παρατηρήσεις μου ἀπεκρίνετο ὅτι βαρύνεται νὰ πηγαίνη ἐξὼ τῶρα χωρὶς τὴν ἀδελφὴν της.

Ἐπέρασαν πέντε ἐξ μῆνες. Ἐνα μεσημέρι ἐνῶ ἔτρωγα λαμβάνω μικρὸν γραμματάκι ἀπὸ τὴν Μαρίαν. Μὲ παρεκάλει νὰ περάσω νὰ τὴν ἰδῶ τὸ ἀπόγευμα. Ὑπέθεσα ὅτι εἶνε ἀδιάθετος· ἔκαμα τὸν γύρον τῶν ἐπισκέψεών μου καὶ ἐπειτα μετέβην ἐκεῖ. Ἡ ὑπηρετρία μοῦ εἶπεν ὅτι εἶνε ἐπάνω εἰς τὸ δωματιὸν της μόνη. Ὁ θεὸς καὶ ἡ θεία ἐκάθητο κάτω εἰς τὴν τραπεζαρίαν καὶ ἔπαιζαν κοντσίαν. Τοὺς ἐχαίρετιστα καὶ ἀνέβην. Ἐκτύπησα τὴν θύραν τῆς Μαρίας. Ἦλθε καὶ ἤνοιξε. Ἦτο εἰς κακὴν κατάστασιν, ἀγνώριστος. Τὰ μάτια της κόκκινα ἀπὸ τὰ δάκρυα, ὠχροτάτη, ἀκτένιστος. Μόλις μοῦ ἔδωκε τὸ χέρι καὶ χωρὶς νὰ μου ὁμιλήσῃ ἔπεσεν εἰς ἕν κάθισμα καὶ ἔφερε τὸ μαντίλι εἰς τὰ μάτια.

Δὲν ἤξευρα τί νὰ ὑποθέσω. Ἐστεκόμην σιωπηλὸς καὶ τὴν ἐκύταξα μὲ ἀπορίαν. Τόσον ἐξαφνικὸν ἦτο τὸ πρᾶγμα ὥστε εἶχα χάσῃ ὅλην τὴν ἱατρικὴν ἐτοιμότητά μου. Ἐκεῖνη μέσα εἰς τὴν λύπην της, ὡς νὰ ἐνόησε τὴν δύσκολον θέσιν μου, ἔσυρεν ἀπὸ τὸ στήθός της ἕν γράμμα καὶ μοῦ το ἔδωκε.

Ἦτο ἀνοικτόν· ἐπλησίασα εἰς τὸ παράθυρον διὰ νὰ το ἀναγνώσω. Ἦτο γράμμα τῆς ἀδελφῆς της. Ἀλλὰ δὲν ἦτο γράμμα ἐκ τῶν συνειθισμένων ἐκείνων, μὲ περιγραφὰς τῶν ἐξαισιῶν τῆς Εὐρώπης καὶ ἐπιφωνήσεις θαυμασμοῦ. Ἦτο γράμμα γραμμὸν μὲ πόνον, μὲ θλίψιν, μὲ δακρυα. Ἡ Ἄννα ἐφανέρωνεν εἰς τὴν ἀδελφὴν της ὅλην τὴν δυστυχίαν της, τὴν ὁποίαν ἕως τώρα τῆς εἶχε κρύψῃ εἰς τὰς προηγουμένας ἐπιστολάς. — Ὁ Ἀνδρέας, ὁ σύζυγός της ἦτο ὅλη ἡ ἀφορμὴ τῆς δυστυχίας της! Τὴν

είχεν ἐγκαταλείψῃ πλέον. Εἶχε δύο ἡμέρας νά τον ἰδῆ καὶ ἂν δὲν εὕρισκετο κατὰ καλὴν τύχην μία ἑλληνικὴ οἰκογένεια εἰς Βιέννην, μὲ τὴν ὁποίαν εἶχε γνωρισθῆ, θὰ ἔμεινε μόνη καὶ ἔρημος εἰς τοὺς πέντε δρόμους. Καὶ ἐξιστόρει πλέον ὅλα ὅσα ἕως τῶρα εἶχεν ἀποκρύψῃ διὰ νὰ μὴν την λυπήσῃ. "Ὅτι ὁ Ἄνδρέας δὲν τὴν ἀγαπᾷ, ὅτι τὴν ἐκακομετεχειρίσθη, ὅταν ἐτόλμησε νὰ τοῦ παραπονεθῆ, διότι τὴν ἄφρινεν ὅλην τὴν νύκτα μόνην εἰς τὸ Παρίσι καὶ αὐτὸς ἔτρεχεν εἰς διασκεδάσεις, ὅτι εἶνε χαρτοπαίκτης μακρινός, ὅτι πίνει.—'Ἐπὶ τέλος ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ ζήσῃ μαζί του καὶ ἔρχεται ὀπίσω μὲ τὴν οἰκογένειαν, τὴν ὁποίαν εὗρεν εἰς Βιέννην, διότι θὰ ἦτο καὶ παράλογον νὰ μείνῃ μόνη ἐγκαταλειμμένη εἰς τὰ ξένα, ἐνῶ ἐδῶ θὰ ἔχῃ τοῦλάχιστον τὴν ἀδελφὴν της.

'Ἐνῶ ἔφθανα εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς, ἡ Μαρία εἶχε σφογγίσῃ τὰ δάκρυά της καὶ μ' ἐτύταζε κατὰ πρόσωπον, ὡς νὰ ἤθελε νὰ ἰδῆ ποίαν ἐντύπωσιν μοῦ ἔκκμνε τὸ περιεχόμενον. Καὶ ὅταν τὸ ἐδίπλωσα καὶ τὸ ἔδωκα πάλιν πρὸς αὐτήν :

— Λοιπὸν; τὰ ἐπυρομένατε αὐτά; μοῦ εἶπε μὲ φωνὴν τρέμουσαν.

— Ἐγὼ μάθῃ ὅλα νὰ τα προσμένω, ἀπειρήθην προσποιούμενος ἀταραξίαν.

— Ἐγὼ λοιπὸν δὲν το ἐπρόσμενα αὐτό! Ἄν ἦτο δυνατόν νὰ το προβλέψω...

Καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ κλαίῃ.

'Ἐκάθισα κοντὰ της :

— Νὰ σου εἰπῶ, Μαρία, τῆς εἶπα μὲ ἥσυχον τρόπον, ἀπὸ τὰ δάκρυα δὲν κερδίζει τίποτε ἡ ἀδελφὴ σου. Πρέπει νὰ σκεφθῆς τί ἔμπορεῖ νὰ γείνη, ἀπὸ τί ἔχει ἀνάγκην. Ὑποθέτω ὅτι δι' αὐτὸ μ' ἐπροσκάλεσες ἐδῶ. Καὶ ἔκαμες πολὺ καλὰ, διότι εἶμαι πρόθυμος νὰ σὲ βοηθήσω εἰς ὅ,τι θέλεις. Νομίζεις ὅτι πρέπει νὰ γράψωμεν εἰς τὸν Ἄνδρέαν;...

"Ἄμα ἤκουσε τὸ ὄνομα αὐτὸ ἀνετινάχθη ἑπάνω. Ἡ ὄχρὰ μορφὴ της ἔγεινε διὰ μιᾶς βυσσινόχρους :

— "Ὅχι εἰς αὐτόν, ποτέ! εἶπεν ἐντόνος.

Καὶ ὁ τόνος αὐτὸς τῆς φωνῆς της ἦτο παρὰδοξος. Δὲν ἦτο ἀπλὴ ὀργή, ἦτο κατὶ ἄλλο, τὸ ὁποῖον δὲν ἐνόουν. Ἐκάθισε πάλιν κοντὰ μου ἡσυχωτέρα καὶ εἶπεν :

— "Ἄλλον ἀπὸ σᾶς δὲν ἔχω διὰ νὰ ἐμπιστευθῶ καὶ νὰ συμβουλευθῶ. Θὰ ἔχετε τὴν καλοσύνην νὰ μ' ἀκούσετε καὶ νὰ μοῦ εἰπῆτε μὲ εὐλικρίνειαν τὴν γνώμην σας;

— Καὶ ἀμφιβάλλεις, κόρη μου;

— Σας εὐχαριστῶ. Λοιπὸν, τὸ μυστικὸν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον κανεὶς δὲν ἐμάντευσε, πολὺ καλὰ ἐμάντευσατε σεῖς πρὶν φύγετε διὰ τὴν Εὐρώπην—ἀγαποῦσα τὸν Ἄνδρέαν καὶ ἐκεῖνος ἐφαίνετο ὅτι ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ αἶσθημά μου.

'Ἡσθάνθη ἀνακούφισιν, ὅταν ἤκουσα τὰ λόγια αὐτά—ἡ φιλοτιμία μου ἰκανοποιεῖτο.

— Πῶς λοιπὸν ἀντὶ νὰ τον συζευθῶ ἐγὼ, τὸν συνεζεύχθη πρὸς δυστυχίαν της ἡ ἀδελφὴ μου; Αὐτὸ θὰ σας εἰπῶ, αὐτὸ εἶνε, τὸ ὁποῖον βρῆναι τὴν συνείδησίν μου, αὐτὸ θὰ με κάμῃ δυστυχισμένην εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν. "Ὅταν ἀπέθανεν ἡ μητέρα μου, ἦσθε ἐκεῖ. Εἶδετε πῶς ἔβαλε τὸ χέρι τῆς ἀδελφῆς μου μέσα εἰς τὸ ἰδικόν μου χέρι, ὡσάν νὰ τὴν παρέδιδε εἰς τὴν προστασίαν μου. Καὶ πρὶν ἀποθάνῃ πολλὰς φορές μοῦ εἶχεν εἰπῆ: 'Ἐγὼ πολλὴν ζωὴν δὲν ἔχω, σὺ θὰ ἦσαι μητέρα διὰ τὴν Ἄνναν. Γονατισμένη ἐμπρὸς εἰς τὸ λείψανον τῆς μητέρας μου ὠρκίσθηκα ὅλην μου τὴν εὐτυχίαν, ὅλην μου τὴν ζωὴν νὰ την θυσιάσω χάριν τῆς ἀδελφῆς μου. Καὶ ἦλθε περίστασις νὰ κρατήσω τὸν ὄρκον μου. Ὀλίγας ἡμέρας, ἀφοῦ ἐφύγατε σεῖς, ἐνῶ ἤμεθα μόναι αἱ δύο μὲ τὴν Ἄνναν εἰς τὸ δωμάτιόν μας, ῥίπτεται ἔξαφνα μὲ τὰ δάκρυα εἰς τὸν λαιμόν μου καὶ μετὰ πολλὰ μοῦ ἐξομολογεῖται ὅτι ἀγαπᾷ τὸν Ἄνδρέαν καὶ ὅτι αὐτὸς τῆς φέρεται ὡς νὰ εἶνε παιδί, δὲν την λογαριάζει, δὲν την ἀγαπᾷ. Φαντασθῆτε τὴν θέσιν μου! Παρηγόρησα ὅπως ἠμπόρεσα τὴν Ἄνναν καὶ τῆς ὑπεσχέθην νὰ κάμω ὅ,τι ἠμπορῶ διὰ τὴν εὐτυχίαν της. Τὸ ἔκαμα—δυστυχῶς! "Ἠλλαξά εὐθὺς τρόπον πρὸς τὸν Ἄνδρέαν, ὥστε ἐπέισθῆ ὅτι τίποτε δὲν αἰσθάνομαι δι' αὐτὸν καὶ ἤρχισεν,—ἀπὸ πείσμα ἴσως, ἀλλ' ἐγὼ ἐνόμισα τότε ἀπὸ δικαίαν προτίμησιν—ἤρχισεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ προσεγγίξῃ τὴν Ἄνναν. Δὲν εἶχα παύσῃ νὰ τον ἀγαπῶ καὶ ὁμοῦς ἔπρεπε νὰ πνίξω τὸ αἶσθημά μου αὐτὸ μέσα εἰς τὰ στήθη μου—καὶ τὸ κατώρθωσα. "Ὅχι χωρὶς δάκρυα, ὄχι χωρὶς πόνον—ἀλλὰ τὸ κατώρθωσα. Εἶδα τὴν ἀδελφὴν μου εὐτυχισμένην καὶ εἶπα: Ἐκράτησα τὸν ὄρκον μου, ἐθυσίασα τὴν εὐτυχίαν μου δι' αὐτήν. Ἀλλὰ τώρα, τώρα ποῦ βλέπω ἔξαφνα κατεστραμμένην τὴν εὐτυχίαν τῆς ζωῆς της, ἐννοεῖτε ποίαν εὐθύνην αἰσθάνομαι, ποῖαι τύψεις ἀρχίζουσι νὰ τυραννοῦν τὴν συνείδησίν μου; Ἄν δὲν ἔκρυπτα τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τὴν Ἄνναν, ἂν της ἔλεγα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἀγαπῶ τὸν Ἄνδρέαν, ὅτι καὶ αὐτὸς μ' ἀγαπᾷ, ἴσως θὰ ἐπικραίνετο, ἀλλὰ θὰ ἦτο παροδικὴ ἡ πικρία αὐτή. Θὰ τον ὑπανδρευόμην ἐγὼ τότε, καὶ ἴσως, ἐπειδὴ μὲ ἠγάπα, θὰ ἦτο καλλίτερος παρ' ὅ,τι εἶνε μὲ τὴν Ἄνναν, τὴν ὁποίαν, εἶμαι βεβαία τώρα, ὅτι ἐνυμφεῖθαι περισσότερον ἀπὸ πείσμα ἢ ἀπὸ πρόσκαιρον ἰδιοτροπίαν παρὰ ἀπὸ ἀληθινὴν ἀγάπην. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἦτο μαζί μου ὁ ἴδιος, τοῦλάχιστον ὅλη ἡ συμφορὰ θὰ ἔπιπεν εἰς ἐμέ καὶ ἡ ἀδελφὴ μου θὰ εὕρισκεν ἄλλοῦ τὴν εὐτυχίαν. Τώρα ἀλλοίμονον! δυστυχία εἰς ἐκείνην, καὶ διπλὴ δυστυχία εἰς ἐμένα!...

Καὶ οἱ τελευταῖοι τῆς λόγοι ἐπνίγησαν ἀπὸ λυγμούς.

Οἱ λόγοι αὐτοὶ μὲ εἶχαν εἰς ἄκρον συγκινή-
ση. Πάντοτε τὴν ἐνόμιζα κόρην πολὺ διαφέ-
ρουσαν ἀπὸ τὰς καλοενδεδυμένους ἐκείνας κού-
κλας τοῦ σημερινοῦ καιροῦ· ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐ-
φάνταζόμην ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ ἐξαρθῆ εἰς τόσον
ὕψος ἡ εὐγένεια τῆς ψυχῆς τῆς.

— "Ἄκουσε, κόρη μου, τῆς εἶπα, ἐνωῶ ὅλην
τὴν λεπτότητα τῶν αἰσθημάτων σου καὶ θαυ-
μάζω τὴν μεγαλοφροσύνην σου. Ἀλλὰ, πιστευ-
σέ με, σοῦ θμιλῶ μὲ ὅλην τὴν εὐκρίνειαν· εἰς
ὅλην αὐτὴν τὴν περίστασιν ἔκαμες τὸ καθήκον
σου, καμμία εὐθύνη δὲν σε βαρύνει, καμμία
τύψις.

Ἀνεσήκωσε τὴν κεφαλὴν τῆς καὶ ἀπεκρίθη :

— Ἐνῶ νομίζω ὅτι κάμνω εὐτυχισμένην τὴν
ἀδελφὴν-μου μὲ θυσίαν τῆς ἰδικῆς μου εὐτυχίας,
ἴσα ἴσα δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου νὰ τὴν κάμω
δυστυχῆ!—καὶ λέγετε ὅτι δὲν ἔχω εὐθύνην, δὲν
πρέπει νὰ ἔχω τύψιν συνειδήσεως; Εὐκόλα πράγ-
ματα εἶνε αὐτὰ εἰς τὴν θεωρίαν... Ἐγὼ ὅμως
ἐνωῶ ὅτι ἀπὸ σήμερον ἐφαρμακώθηκεν ὅλη ἡ
ζωή μου...

Δὲν ἐδοκίμασα νὰ τὴν παρηγορήσω μὲ μα-
ταιούς λόγους. Ἐκρίνα ἄλλως ὅτι εἶχε πληρέ-
στατα δίκαιον εἰς ὅ,τι ἔλεγεν.

Εἰς τὸν θεῖον καὶ τὴν θείαν τῆς δὲν εἶχεν
εἰπῆ τίποτε περὶ τῆς ἐπιστολῆς. Ἀλλὰ δὲν ἦτο
πράγμα, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ κρατηθῆ κρυ-
φόν, ἀφοῦ ἡ "Ἄννα θὰ ἤρχετο μετ' ὀλίγας ἡμέ-
ρας μόνη. Ἀπεφασίσαμεν λοιπὸν νὰ το εἰπῶ
ἐγώ. Πρὸς τούτους τὴν ἐσυμβούλευσα νὰ φρον-
τίσῃ νὰ στείλῃ χρήματα τῆς ἀδελφῆς τῆς, ἡ
ὁποία πιθανῶς θὰ εἶχεν ἀνάγκην. Καὶ ὅταν ἐ-
φευγα, ἐνῶ μοῦ ἔσφιγγε τὸ χέρι μὲ τὰ δύο χέρια
τῆς ἡ ταλαίπωρος κόρη μου εἶπεν :

— Ἡ "Ἄννα δὲν πρέπει ποτὲ νὰ μάθῃ τὸ
μυστικόν μας.

— Δὲν θὰ τὸ μάθῃ, ἀπεκρίθην.

Καὶ δὲν τὸ ἔμαθεν ἀκόμη.

Ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ ταξιδεῖόν τῆς εἰς ἀθλίαν
κατάστασιν. Ἀλλὰ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἡ στορ-
γὴ τῆς ἀδελφῆς ἀπέδωκεν ἐν μέρει ὅ,τι ἤρπασεν
ἡ ἀστοργία τοῦ συζύγου. Μετὰ ὀλίγους μῆνας
ἐγέννησε κόρην. Ἐκ μέρους τοῦ Ἀνδρέα οὔτε
φωνὴ πλέον, οὔτε ἀκρόασις· εἶνε τῶρα εἰς τὰς
Ἰνδίας καθὼς ἔμαθα πρὸ ὀλίγου. Ἐφαγεν ὅλα τὰ
χρήματά του μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς του
καὶ ἔγεινεν ὑπάλληλος ἐμπορικῶ οἴκου.

Αἱ δύο ἀδελφαὶ ζοῦν μαζὶ ἀποχωρισμένοι
ἀπὸ τὸν κόσμον εἰς ἓν ἐξοχικὸν σπιτί. Κοινὴν
φροντίδα γλυκυτάτην ἔχουν καὶ αἱ δύο τὴν
ἀνατροφὴν τῆς μικρᾶς κόρης εἰς τὴν ὁποίαν
ἔδωκαν τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς των Ἀγγελικῆς...

Ἀλλ' ἡ Μαρία ἔχει μίαν φροντίδα ἐπὶ πλέον·

πῶς νὰ καθιστᾷ εὐτυχεστέραν τὴν ζωὴν ἐκεί-
νης, τὴν ὁποίαν ἀκουσίως κατέστησε δυστυχῆ.
Ἐτάχθη, ἀφιερῶθη εἰς τούτο, φρονούσα ὅτι τὴν
κρατεῖ ἐφ' ὅρου ζωῆς πλέον δεδεμένην ὁ ὄρκος,
τὸν ἑποῖον ὠρκίσθη εἰς τὸ λείψανον τῆς μητρὸς
τῆς. Ἀλλ' ἡ ἰδέα ὅτι, ἀφοῦ κατέστρεψεν ἀπαξ
τὴν εὐτυχίαν αὐτῆς, εἶνε ἀδύνατον νὰ τὴν
ἐπανορθώσῃ πλέον ἐντελῶς, ἡ ἰδέα αὐτὴ τὴν
κατατρώγει ὡς σάρκα. Ἡ καλλονὴ τῆς ἐφθάρη
προῶτως, ἐμαράνθη πρὶν ἀνήθησθαι τελείως. Καὶ
μόνον τὰ μάτια τῆς, τὰ ὠραῖα δλόμαυρα μάτια
τῆς, φαίνονται τῶρα περισσότερον μαῦρα, ὡσάν
νὰ κατοπτρίζουν εἰς τὰ βάθη των τὸ ἀπαρη-
γόρητον πένθος τῆς ψυχῆς τῆς...

— Ἰατρέ, ὑπέλαβεν ἔξαφνα μίαν μεσόκοπος
κυρία, μ' ὅλην τὴν ἀλλαγὴν τῶν ὀνομάτων καὶ
τῶν χρονολογιῶν, θαρρῶ πῶς ἐγνώρισα τὰ ἀλη-
θινὰ πρόσωπα τῆς ἱστορίας σας.

Ὁ ἰατρός ἔστρεψε πρὸς αὐτὴν αὐστηρῶς τὸ
βλέμμα :

— Κυρία μου, ἐδήλωσα ἐξ ἀρχῆς ὅτι δὲν θὰ
δώσω ἀπάντησιν εἰς ἀδιακρίτους ἐρωτήσεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ Α'

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον)

Γ'.

Τὴν περὶ τῆς ἀρνήσεως αὐτοῦ δήλωσιν ὁ
Λεοπόλδος συνώδευσε δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὸν
πρωθυπουργόν δούκα Ουέλλινγκτον ἀποπνεύσεως
εὐγένειαν αἰσθημάτων καὶ ἀξιοπρέπειαν, ἐμφαι-
νούσης δὲ καὶ πολιτικὴν σύνεσιν οὐ τὴν τυχοῦ-
σαν (1) Ἐπιμένει ὑποστηρίζων ὅτι οἱ ὑπὸ τῆς
Συνδιασκέψεως τεθέντες ὅροι τοῦ νέου βασιλείου
εἶναι μισητοὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅτι οἱ Ἕλληνες
διὰ τῆς βίας μόνης θὰ ὑποκύψουσιν εἰς αὐτούς,
ὅτι τῶ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιβληθῆ εἰς ἓνα λαὸν
ὡς ὄργανον τυραννικῆς πολιτικῆς. «Μὴ δυνάμε-
»νος νὰ ἐνοήσω, ἔλεγεν ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ ἐπι-
»στολῇ, διὰ τί τὸ συμφέρον τῆς Ἀγγλίας ἐπι-
»βάλλει ν' ἀποχωρισθῆ ἡ Κρήτη τῆς Ἑλλάδος,
»φοβοῦμαι ὅτι τὰ ἀπύκρυφα αἷτια τῆς τοιαύ-
»της ἀποφάσεως οὐδὲν προοικονίζονται ἀγαθὸν
»διὰ τὸ νέον Κράτος. Τῆς Κρήτης ὁ ἀποχωρι-
»σμός στρεβλοὶ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος φυσικῶς
»καὶ ἠθικῶς· τὸ καθιστᾷ ἀδύνατον καὶ πτω-
»χόν· θὰ τὸ ἐκθέσῃ εἰς κινδύνους διαρκεῖς, καὶ
»εὐθύς ἐξ ἀρχῆς θὰ παράσχη δυσχερείας ἀνυπερ-
»βλήτους εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Ἑλλάδος
»καθήμενον».

(1) Wellingtons Desp. T. ΣΤ. σ. 489.